

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlášené: 28.08.1974 Časová verzia predpisu účinná od: 01.10.1974 do: 30.06.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

78

VYHLÁŠKA

Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky

z 31. júla 1974,

**ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o plemenitbe
hospodárskych zvierat**

Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 27 zákona Českej národnej rady č. 86/1972 Zb. o plemenitbe hospodárskych zvierat (ďalej len „zákon“):

§ 1

Spôsobilosť odborných zootecnických pracovníkov (k § 4 zákona)

Podmienkou spôsobilosti odborných zootecnických pracovníkov plemenárskych organizácií na výkon úloh štátnej starostlivosti o rozvoj plemenárstva je dokončené štúdium na vysokej škole poľnohospodárskej alebo na inej vysokej škole so zameraním zodpovedajúcim týmto úlohám. Vo výnimočných prípadoch, najmä ak ide o menej významné úlohy štátnej starostlivosti o rozvoj plemenárstva, môžu plemenárske organizácie tieto úlohy plniť pracovníkmi so stredoškolským vzdelaním poľnohospodárskeho smeru ukončeným maturitou, prípadne i pracovníkmi, ktorí majú dlhoročnú úspešnú zootecnickú prax.

§ 2

Uznané a povolené plemená a úžitkové typy (k § 6 zákona)

(1) Na území Českej socialistickej republiky sú uznanými plemenami

1. pri hovädzom dobytku: české strakaté (včítane plemien podobného fylogenetického pôvodu),
2. pri ošípaných: biele ušľachtilé, přeštické čiernostrakaté, landrace.
3. pri koňoch: český teplokrvník, chladnokrvník, anglický plnokrvník, anglický polokrvník, kladrubský kôň,
4. pri ovciach: merinka, zušľachtená valaška, cigája,
5. pri kozách: biela bezrohá krátkosrstá, hnedá bezrohá krátkosrstá.

(2) Na území Českej socialistickej republiky sú

a) povolenými plemenami

1. pri hovädzom dobytku: dánske červené, nížinné čiernostrakaté, ayrshirské,
2. pri ošípaných: pietrain, cornwall, hampshire, duroc,
3. pri koňoch: lipický kôň, arabský kôň, horský kôň, pony, klusák,
4. pri ovciach: zušľachtená šumavka, romanovské, fínske,

b) povolenými úžitkovými typmi hydiny

1. pri sliepkach: nosný, mäsový,
2. pri morkách: veľký, stredný, malý,
3. pri perličkách: modrý - mäsový,
4. pri husiach: mäsový,
5. pri kačiciach: mäsový.

(3) Úroveň hospodársky významných úžitkových vlastností a telesných znakov jednotlivých plemien a úžitkových typov (ďalej len „plemeno“) hospodárskych zvierat, ktoré neboli určené a vyhlásené za uznané alebo povolené, ale sa so súhlasom Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo poľnohospodárstva a výživy“) na území Českej socialistickej republiky chovajú, prípadne sa dovážajú na experimentálne alebo špeciálne účely, overujú z hľadiska vhodnosti ich ďalšieho chovu výskumné ústavy poverené ministerstvom poľnohospodárstva a výživy a plemenárske organizácie. Tieto ústavy a organizácie podávajú ministerstvu poľnohospodárstva a výživy návrhy na určenie a vyhlásenie ďalších plemien hospodárskych zvierat za uznané alebo povolené.

Inseminácia a prirodzená plemenitba a ich zabezpečenie (k § 7 až 9 zákona)

§ 3

Odborná spôsobilosť inseminačných technikov

(1) Osvedčenie o spôsobilosti na inseminovanie vydá plemenárska organizácia pracovníkovi staršiemu ako 18 rokov, ktorý úspešne zložil skúšku z inseminácie hospodárskych zvierat podľa skúšobného poriadku vydaného ministerstvom poľnohospodárstva a výživy. Skúšku nahrádza dokončené štúdium zootecnického odboru na vysokej škole poľnohospodárskej, ak je v ňom vyučovacím predmetom pôrodníctvo a inseminácia hospodárskych zvierat.

(2) Insemináčni technici sú povinní podrobovať sa pravidelným lekárske prehliadkam; nesmú inseminovať, ak sú vylučovateľmi zárodkov nebezpečných nákaz prenosných z ľudí na zvieratá. Pri inseminácii sú insemináčni technici povinní používať ochranné odevy a pracovné pomôcky.1) Inseminácia hovädzieho dobytku

§ 4

(1) Pripárovacie plány pre pripárovacie obvody zostavujú plemenárske organizácie v súčinnosti so socialistickými organizáciami a jednotlivými chovateľmi (ďalej len „chovateľ“) najmenej raz za dva roky. Prihliadajú pritom najmä na príslušnosť plemenníc k jednotlivým plemenám, na výsledky kontroly úžitkovosti, hodnotenie plemenníc a ich zdravie, potreby zabezpečenia a na výsledky kontroly dedičnosti úžitkových vlastností plemenných býkov, na výsledky kontroly zdravia a kontroly dedičnosti zdravia plemenných býkov, na požiadavky chovateľov a na to, aby sa zabránilo nežiadúcej blízkej príbuzenskej plemenitbe a kríženiu.

(2) Pripárovacie plány tiež určujú, ktoré plemenníky sú určené na insemináciu plemenníc jednotlivých chovateľov. Plemenárske organizácie oznámia pripárovacie plány miestnym národným výborom a vyhlasujú ich spôsobom v mieste obvyklým.

(3) Pripárovacie plány sú podkladom pre uzavieranie zmlúv o vykonávaní inseminácie medzi plemenárskymi organizáciami a chovateľmi.

§ 5

(1) Inseminovať možno iba plemennice zaradené do inseminácie pripárovacím plánom a na základe veterinárneho potvrdenia o ich zdravotnej spôsobilosti na chov, ako aj veterinárneho osvedčenia o nálezovej situácii v obci.

(2) Plemenárske organizácie sú povinné podľa požiadavky chovateľov zabezpečovať každodenne insemináciu plemenníc.

§ 6

(1) Na každú plemennicu zaradenú do inseminácie vydá plemenárska organizácia chovateľovi preukaz plemennice.

(2) Insemináčny technik zapíše do preukazu plemennice údaje o insemináciách a výsledky vyšetrenia brezivosti.

(3) Pri veterinárnom vyšetrení plemennice zapisuje veterinárny lekár do preukazu plemennice výsledok tohto vyšetrenia a liečenia; uvádza v ňom aj odporúčania pre chovateľa a insemináčného technika.

§ 7

Chovatelia plemenníc zaradených do inseminácie sú povinní:

- a) využívať plne reprodukčné schopnosti plemenníc,
- b) sledovať príznaky ruje,
- c) oznámiť plemenárskej organizácii (prípadne, ak ide o jednotlivých chovateľov, socialistickej organizácii, ktorá vykonáva insemináciu ich plemenníc) začiatok ruje spôsobom s ňou dohodnutým; túto povinnosť nemajú socialistické organizácie, ktoré vykonávajú insemináciu vlastných plemenníc svojimi insemináčnymi technikmi.
- d) postarať sa o to, aby insemináčny technik bol pri inseminovaní chránený pred nepohodou, zabezpečiť mu dostatočné množstvo teplej vody, umývacích prostriedkov, možnosť osušenia a ďalej mu umožniť bezpečné a nezávadné vykonanie inseminácie a vyšetrenie brezivosti a pomáhať mu pri týchto úkonoch,2)
- e) podávať insemináčnym technikom a veterinárnym lekárom informácie potrebné na plnenie ich úloh,
- f) uchovávať starostlivo preukazy plemenníc, najneskôr do 24 hodín po pôrode ich dopĺňať údajmi o narodení teliec a predkladať ich na požiadanie insemináčnym technikom a veterinárnym lekárom,
- g) urobiť v preukaze plemennice záznam o zmene chovateľa, odovzdať preukaz novému chovateľovi a o zmene upovedomiť plemenársku organizáciu; túto zmenu plemenárskej organizácii ohlási aj nový chovateľ,
- h) vyznačiť pri zmene miesta ustajnenia plemennice v preukaze plemennice deň premiestnenia, miesto nového ustajnenia a upovedomiť o tom plemenársku organizáciu,
- ch) vyznačiť pri dodávke plemennice na bitúnok alebo pri jej uhynutí v preukaze plemennice deň a dôvod vyradenia z chovu a preukaz uschovať počas jedného roka,
- i) zriadiť pri voľnom ustajnení na pastvinách na letné obdobie jednoduchý prístrešok s vyhovujúcim pripúšťadlom a na zimné obdobie vhodnú miestnosť na inseminovanie.2)

§ 8

(1) Insemináčny technik je povinný:

- a) vyšetriť pohlavné orgány plemennice v ten istý deň, keď sa na základe oznámenia chovateľa plemenárskej organizácii, prípadne socialistickej organizácii [§ 7 písm. d)] dozvedel o začiatku ruje, a podľa výsledku vyšetrenia ju inseminovať spermou plemenného býka určeného príparovacím plánom.
- b) vyšetriť brezivosť inseminovaných plemenníc najneskôr do konca tretieho kalendárneho mesiaca po poslednej inseminácii a o výsledku vyšetrenia informovať chovateľa.
- c) zapísať do preukazu plemennice údaje o inseminovaní a výsledkov vyšetrenia brezivosti.

(2) Insemináčny technik nesmie inseminovať plemennice s príznakmi ochorenia pohlavného ústrojenstva alebo s príznakmi porúch celkového zdravotného stavu; v týchto prípadoch urobí o tom záznam do preukazu plemennice a bezodkladne upovedomí chovateľa a veterinárneho lekára. Inseminovať plemennice nesmie ani pri zistení nepravrej ruje alebo skončenej ruji; záznam o tom urobí do preukazu plemennice.

§ 9

Bližšie podrobnosti o zabezpečovaní inseminácie hovädzieho dobytká určujú technické normy.3]

§ 10

Inseminácia ostatných hospodárskych zvierat

Pri inseminácii ošípaných, koní, oviec a kôz sa postupuje obdobne ako pri inseminácii hovädzieho dobytká (§ 4 až 8); bližšie podrobnosti určujú technické normy.4)

Prirodená plemenitba

§ 11

Socialistické organizácie zostavujú najmenej raz do roka návrhy príparovacích plánov na zabezpečenie prirodenej plemenitby hovädzieho dobytká, ošípaných, oviec a kôz, ktoré schvaľujú plemenárske organizácie.

§ 12

(1) Na zabezpečenie prirodenej plemenitby hovädzieho dobytká, ošípaných, oviec a kôz jednotlivých chovateľov zostavujú plemenárske organizácie príparovacie plány najmenej raz do roka; robia tak po prerokovaní s miestnymi národnými výbormi, a ak ide o plemenitbu oviec a kôz, aj s organizáciou Českého zväzu chovateľov drobného zvieratstva, ak táto organizácia v mieste existuje. Príparovacie plány oznámia plemenárske organizácie miestnym národným výborom a vyhlasujú ich spôsobom v mieste obvyklým.

(2) Plemenárske organizácie sú povinné zabezpečiť, aby príparovacie obvody boli určené na každých najmenej 30 zapúšťania schopných plemenníc hovädzieho dobytká a oviec a na každých najmenej 10 zapúšťania schopných plemenníc ošípaných a kôz jednotlivých chovateľov; vzdialenosť od miesta ustajnenia plemenníka nemá pritom spravidla presahovať 10 km u hovädzieho dobytká a ošípaných a 7 km u oviec a kôz.

(3) Na zabezpečenie prirodenej plemenitby hovädzieho dobytká, ošípaných, oviec a kôz jednotlivých chovateľov sa môžu plemenárske organizácie dohodnúť so socialistickými

organizáciami, aby svojimi plemenníkmi vykonávali plemenitbu aj pre plemennice týchto chovateľov.

(4) Za podmienok ustanovených ministerstvom poľnohospodárstva a výživy môžu plemenárske organizácie prenechať na základe zmluvy o používaní svoje plemenníky jednotlivým chovateľom na vykonanie prirodzenej plemenitby ošípaných, oviec a kôz.

§ 13

Plemenárske organizácie musia pri schvaľovaní príparovacích plánov (§ 11) a pri ich zostavovaní (§ 12 ods. 1) dbať, aby v prirodzenej plemenitbe hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec a kôz pôsobil dostatočný počet plemenníkov tak, aby pripadlo spravidla na 1 plemenného býka 100 kráv a vyše roka starých jalovic, na 1 plemenného kanca 30 prasníc, na 1 plemenného barana 40 bahnic a na 1 plemenného capa 45 kôz.

§ 14

(1) Prirodzená plemenitba koní sa zabezpečuje podľa príparovacích plánov, ktoré na 1 rok zostavujú plemenárske organizácie. Príparovacie plány oznámia plemenárske organizácie miestnym národným výborom a vyhlasujú ich spôsobom v mieste obvyklým.

(2) Vyhlásené príparovacie plány sú podkladom pre uzavieranie zmlúv o vykonávaní prirodzenej plemenitby medzi plemenárskymi organizáciami, prípadne socialistickými organizáciami a chovateľmi.

(3) Plemenárske organizácie rozmiestňujú plemenné žrebce podľa príparovacích plánov do príparovacích obvodov; hranice príparovacieho obvodu majú byť spravidla vzdialené najviac 25 km od miesta ustajnenia žrebca, ak sa v tomto obvode chová aspoň 10 kobýl určených na zapúšťanie.

(4) Plemenné žrebce na zapúšťanie kobýl chovateľov umiestňujú plemenárske organizácie vo vlastných pripúšťacích staniach alebo ich za podmienok ustanovených ministerstvom poľnohospodárstva a výživy môžu na základe zmluvy o používaní prenechať socialistickým organizáciám.

§ 15

Plemennice hovädzieho dobytku, ošípaných, koní, oviec a kôz možno zapúšťať iba v miestach ustajnenia plemenníkov.

§ 16

Chovatelia plemenných býkov, kancov, žrebcov, baranov a capov sú povinní:

- a) postarať sa o ich riadne ustajnenie, kŕmenie a ošetrovanie,
- b) určiť na ich ošetrovanie iba osoby, ktoré nie sú vylučovateľmi zárodkov nebezpečných nákaz prenosných z ľudí na zvieratá a ktoré spĺňajú podmienky určené predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,⁵⁾
- c) zriadiť vyhovujúce pripúšťadlo,
- d) nepripúšťať plemenníky a nezapúšťať plemennice s príznakmi ochorenia pohlavného ústrojenstva alebo s príznakmi porúch celkového zdravotného stavu, s výnimkou prípadov, keď veterinárny lekár pripúšťanie povolí,
- e) robiť záznamy o každom pripúštení plemenníka do pripúšťacieho registra,
- f) vydať o každom pripúštení plemenníka chovateľovi plemennice pripúšťací lístok,
- g) ak osvedčenie na použitie v prirodzenej plemenitbe bolo zrušené, odovzdať toto osvedčenie a pripúšťací register plemenárskej organizácii.

§ 17

Chovatelia plemenníc hovädzieho dobytku, ošípaných, koní, oviec a kôz sú povinní:

- a) využívať plne reprodukčné schopnosti plemenníc,
- b) postarať sa o riadne ustajnenie, kŕmenie a ošetrovanie plemenníc,
- c) určiť na ošetrovanie plemenníc iba osoby, ktoré nie sú vylučovateľmi zárodkov nebezpečných nákaz prenosných z ľudí na zvieratá a spĺňajú podmienky určené predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,⁶⁾
- d) sledovať príznaky ruje plemenníc a dbať o ich pravidelné a včasné zapúšťanie,
- e) dbať, aby sa zapúšťali iba zdravé plemennice; o príznakoch ochorenia pohlavného ústrojenstva a o príznakoch porúch celkového zdravotného stavu plemennice ihneď upovedomiť veterinárneho lekára, ktorý podľa výsledku vyšetrenia, prípadne liečby plemennice určí vhodnosť ďalšieho zapúšťania,
- f) uchovávať pripúšťací lístok po 1 rok od zapustenia plemennice.

Metódy plemenitby (k § 10 zákona)**§ 18**

Čistokrvná plemenitba⁷⁾ je

- a) pripárovanie hospodárskych zvierat toho istého plemena, prípadne príbuzných plemien podobného fylogenetického pôvodu,
- b) pripárovanie krížencov plemenníkov alebo plemenníc v stupni zodpovedajúcom cieľom dlhodobého programu zušľachtovania hospodárskych zvierat.

§ 19

(1) Medziplenné kríženie⁷⁾ je vzájomné pripárovanie čistokrvných plemenníkov a plemenníc rozličných plemien alebo ich krížencov, s výnimkou hospodárskych zvierat uvedených v § 18 písm. b).

(2) Cieľom medziplenného kríženia je zlepšenie vlastností uznaných, prípadne povolených plemien alebo produkcie úžitkových krížencov na výrobné účely. Medziplenné kríženie možno zavádzať iba za predpokladu, že sa výskumné vyhodnotilo alebo odporučilo na využitie; u hovädzieho dobytku sa môže vykonávať iba insemináciou.

§ 20**Výber plemenníkov a použitie spermy (k § 11 zákona)**

(1) Výber plemenných býkov, kancov, baranov a capov sa vykonáva na trhoch plemenných a chovných zvierat, v odchovniach plemenárskych organizácií, prípadne v stajniach chovateľov; výber plemenných žrebcov spravidla v plemenárskych organizáciách po výkonnostných skúškach koní.

(2) Výsledky výberového konania, včítane posudku výberovej komisie, sa zapisujú do osvedčenia na použitie v inseminácii alebo v prirodzenej plemenitbe.

(3) V osvedčení na použitie v prirodzenej plemenitbe uvádza plemenárska organizácia aj bližšie podmienky využitia plemenníka.

(4) Osvedčenie na použitie v inseminácii sa vzťahuje aj na skladovanú spermu plemenníkov.

(5) Plemenárska organizácia je povinná zabezpečiť každoročné preskúšanie vhodnosti a spôsobilosti plemenníkov, pre ktoré vydala osvedčenie na použitie v inseminácii alebo v prirodzenej plemenitbe; podľa výsledkov preskúšania môže toto osvedčenie zmeniť alebo zrušiť.

§ 21

Plemenitba hydiny (k § 12 zákona)

(1) Na plemenitbu hydiny sa používa prirodzená plemenitba alebo inseminácia. Na oba spôsoby plemenitby možno použiť iba plemenníky (ich spermu) a plemennice pochádzajúce zo šľachtiteľských chovov povolených úžitkových typov hydiny.

(2) Pripárovacie plány v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch hydiny, zostavené pre jej každú generáciu socialistickými organizáciami, schvaľujú plemenárske organizácie.

Kontrola úžitkovosti a kontrola dedičnosti úžitkových vlastností (k § 15 zákona)8)

§ 22

Rozsah kontroly úžitkovosti a určenie úžitkové) hodnoty

(1) Kontrola úžitkovosti hospodárskych zvierat sa robí v rozsahu potrebnom na ich šľachtenie tak, aby zahŕňala najmenej

- a) pri hovädzom dobytku 50 % z celkového počtu kráv,
- b) pri ošípaných 10 % z celkového počtu prasníc,
- c) pri koňoch 10 % z celkového stavu koní,
- d) pri ovciach 10 % zo stavu bahnic a jahnic starších ako 1 rok,
- e) pri kozách 2 % z celkového stavu kôz.

(2) Na účely kontroly úžitkovosti sú socialistické organizácie, v chovoch ktorých sa robí táto kontrola a ktoré chovajú viac ako 150 kráv, povinné sústreďovať kravy počas 1. laktácie v stajniach prvôstok alebo v samostatnej skupine v stajni (státie prvôstok).

(3) Úžitkovú hodnotu hospodárskych zvierat určia plemenárske organizácie na základe výsledkov kontroly úžitkovosti.

§ 23

Kontrola úžitkovosti hovädzieho dobytku

(1) Kontrola úžitkovosti sa robí v chovoch socialistických organizácií.

(2) Kontrolou úžitkovosti kráv sa zisťuje dojivosť, obsah tuku, prípadne bielkovín v mlieku, plodnosť, živá váha a údaje o podmienkach odchovu a vývinu potomstva; dojiteľnosť sa zisťuje iba pri kravách určených plemenárskymi organizáciami.

(5) Kontrolou úžitkovosti mladých býkov sa zisťuje váhový prírastok, vzrast a vývin.

(6) Bližšie podrobnosti o kontrole úžitkovosti hovädzieho dobytku určujú technické normy.9)

§ 24

Kontrola úžitkovosti ošípaných

(1) Kontrola úžitkovosti sa robí v chovoch socialistických organizácií.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje plodnosť, živá váha a telesné rozmery kancov a prasníc a vlastná úžitkovosť ich potomstva, ďalej váha vrhu a jeho vyrovnanosť v 21. dni veku, počet a pohlavie odchovaných odstavciat. V šľachtiteľských chovoch, prípadne v rozmnožovacích chovoch určených plemenárskymi organizáciami sa ďalej zisťuje aj výkrmnosť a jatočná hodnota potomstva kontrolovaných kancov a prasníc.

(3) Bližšie podrobnosti o kontrole úžitkovosti ošípaných určuje technická norma.10)

§ 25

Kontrola úžitkovosti koní

(1) Kontrola úžitkovosti sa robí

- a) pri plemenách anglický plnokrvník, klusáč, ďalej arabský kôň a anglický polokrvník (s jednostrannou športovou úžitkovosťou) chovaných socialistickými organizáciami,
- b) v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch pri všetkých žreboch a kobylách uznaných a povolených plemien okrem koní plemien uvedených pod písmenom a),
- c) pri športových koňoch¹¹⁾ chovateľov.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje vývin, krmiteľnosť, temperament, charakter, plodnosť, konštitúcia a výkonnosť.

(3) Kontrola úžitkovosti koní uvedených v odseku 1 písm. a) sa robí pri dostihoch a koní uvedených v odseku 1 písm. b) a c) skúškou výkonnosti; bližšie podrobnosti určuje technická norma.12)

§ 26

Kontrola úžitkovosti oviec

(1) Kontrola úžitkovosti sa robí najmä v šľachtiteľských chovoch socialistických organizácií.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje množstvo a akosť vlny, živá váha oviec, ďalej mliečnosť, dojivosť a plodnosť bahnic a rastové schopnosti jahniat.

(5) Bližšie podrobnosti o kontrole úžitkovosti oviec určuje technická norma.13)

§ 27

Kontrola úžitkovosti kôz

(1) Kontrola úžitkovosti sa robí v chovoch socialistických organizácií i jednotlivých chovateľov.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje množstvo a tučnota mlieka, plodnosť a živá váha kôz.

(3) Bližšie podrobnosti o kontrole úžitkovosti kôz určuje technická norma.14)

§ 28

Kontrola úžitkovosti hydiny

(1) Kontrola úžitkovosti sa robí v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťujú

a) v šľachtiteľských chovoch

1. pri sliepkach nosných typov individuálna znáška, váha vajec, individuálna liahnivosť, percento uhynutia počas odchovu a počas kontrolného obdobia,

2. pri sliepkach mäsových typov okrem údajov uvedených v tomto odseku pod písm. a) č. 1 aj rastová schopnosť,
 3. pri morkách, perličkách, husiach a kačiciach individuálna znáška, individuálna liahnivosť, percento uhynutia počas odchovu a kontrolného obdobia a rastová schopnosť;
- b) v rozmnožovacích chovoch pri sliepkach, morkách, perličkách, husiach a kačiciach skupinová znáška, skupinová liahnivosť a percento uhynutia počas kontrolného obdobia.

(3) Súčasťou kontroly úžitkovosti hydiny sú zistenia vykonávané v testovacích zariadeniach, kde sa okrem údajov uvedených v odseku 2 zisťuje najmä kvalita vajec, spotreba krmív a vytrvalosť v znáške (priebeh znášky).

Kontrola dedičnosti úžitkových vlastností

§ 29

(1) Kontrolu dedičnosti úžitkových vlastností hospodárskych zvierat¹⁵⁾ robia plemenárske organizácie.

(2) Plemennú hodnotu plemenníkov, spôsob a stupeň ich využitia určujú plemenárske organizácie; prihliadajú pritom na výsledky kontroly dedičnosti zdravia vykonávanej štátnou veterinárnou organizáciou.

§ 30

Pre potreby kontroly dedičnosti úžitkových vlastností sú povinní:

- a) chovatelia plemenníc, u ktorých sa robí kontrola úžitkovosti
 1. umožniť v dostatočnom rozsahu preverovanie mladých plemenníkov kontrolou dedičnosti úžitkových vlastností,
 2. umožniť prehliadky a posúdenie potomstva,
 3. poskytnúť plemenárskym organizáciám potrebné informácie;
- b) plemenárske organizácie
 1. zabezpečiť preverovanie dostatočného počtu plemenníkov,
 2. využívať plemenníky v inseminácii na podklade výsledkov kontroly dedičnosti úžitkových vlastností a kontroly dedičnosti zdravia.
 3. dbať o účelné využitie potomstva preverených plemenníkov.

Hodnotenie hospodárskych zvierat (k § 16 zákona)

§ 31

(1) Hovädzí dobytok, ošípané, ovce a kozy sa hodnotia:

- a) plemenníky pri ich výbere,
- b) plemennice zaradené do kontroly úžitkovosti a ďalej pri ich predvádzaní na trhoch plemenných a chovných zvierat.

(2) Kone sa hodnotia:

- a) plemenníky pri ich výbere,
- b) v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch žrebce a kobyly uznaných a povolených plemien pri skúškach výkonnosti,

c) anglický plnokrvník, klusák a ostatné plemená teplokrvných koní (s jednostrannou športovou úžitkovosťou) pri zaradení do kontroly úžitkovosti a pri skončení skúšok výkonnosti.

(3) Bližšie podrobnosti o hodnotení hospodárskych zvierat uvedených v odsekoch 1 a 2 určujú technické normy.16)

§ 32

Plemenné knihy

(1) Účelom plemenných kníh je evidencia vynikajúcich plemenníkov a plemenníc hospodárskych zvierat. Tieto knihy slúžia najmä na plánovité využitie hospodárskych zvierat nadpriemernej hodnoty a ich potomstva.

(2) Plemenné knihy sa vedú pre každé plemeno hovädzieho dobytká, ošípaných, koní a oviec samostatne, spravidla vo dvoch stupňoch, a to štátne a základné plemenné knihy.

(3) Do štátnych plemenných kníh sa zapisujú plemenníky preverené kontrolou dedičnosti úžitkových vlastností a plemennice vybrané na produkciu plemenníkov.

(4) Do základných plemenných kníh sa zapisujú plemenníky vybrané na plemenitbu a plemennice vybrané na obnovu chovu a na produkciu plemenníc. U plemenníkov je osvedčenie na použitie v inseminácii súčasne podkladom pre zápis do základnej plemennej knihy.

(5) Zápisy v plemenných knihách majú spravidla trvalú platnosť. Plemenárske organizácie môžu zápis zrušiť, ak sa skutočnosti, na základe ktorých sa urobil zápis, zmenia.

Podniková kontrola úžitkových vlastností (k § 17 zákona)

§ 33

(1) Podnikovou kontrolou úžitkových vlastností sa zisťujú potrebné údaje o základných úžitkových vlastnostiach a pôvode hovädzieho dobytká, ošípaných a oviec pre potreby zveľaďovania chovov týchto hospodárskych zvierat.

(2) Socialistické organizácie, ktoré chovajú viac než 150 kráv, sú povinné sústreďovať kravy počas 1. laktácie v stajniach prvôstok alebo v samostatnej skupine v stajni (státie prvôstok).

(3) Plemenárske organizácie poskytujú socialistickým organizáciám pri podnikovej kontrole úžitkových vlastností odbornú pomoc.

§ 34

(1) Podnikovou kontrolou úžitkových vlastností v chovoch hovädzieho dobytká sa zisťuje dojivosť kráv vždy jeden deň v mesiaci.

(2) Podnikovou kontrolou úžitkových vlastností v chovoch ošípaných sa zisťuje dátum inseminácie alebo zapustenia a oprasenia, totožnosť plemenného kanca, ktorého spermou bola prasnica inseminovaná alebo ktorým bola zapustená, počet všetkých živo narodených ciciakov a všetkých odstavčiat, pohlavie odstavčiat a vývin prasníc určených na obnovu chovu.

(3) Podnikovou kontrolou úžitkových vlastností v chovoch oviec sa zisťujú údaje o množstve nastrihanej vlny od jednotlivých baranov a bahníc, ďalej o živej váhe bahníc a o dátume narodenia, počte a pohlaví jahniat, prípadne množstve nadojeného mlieka od jednej bahnice.

(4) Bližšie podrobnosti o podnikovej kontrole úžitkových vlastností hospodárskych zvierat uvedených v odsekoch 1 až 3 určujú technické normy.17)

§ 35

Pôvod hospodárskych zvierat (k § 18 zákona)

(1) Podkladom pre overovanie zisteného pôvodu hospodárskych zvierat je plemenárska evidencia a určenie krvných skupín alebo iných polymorfných znakov. O výsledku overovania vydávajú plemenárske organizácie osvedčenie, ktorým zistený pôvod potvrdzujú alebo neuznávajú.

(2) Zistený pôvod hospodárskych zvierat sa overuje u plemenných býkov, kancov a baranov pochádzajúcich zo šľachtiteľských, prípadne z rozmnožovacích chovov určených plemenárskymi organizáciami.

§ 36

Označovanie hospodárskych zvierat (k § 19 zákona)

(1) Pre zabezpečenie riadnej evidencie sa musia označovať

a) v socialistických organizáciách

1. všetky plemenníky, pre ktoré plemenárska organizácia vydala osvedčenie na použitie v inseminácii alebo v prirodzenej plemenitbe,
2. všetok hovädzí dobytok samičieho pohlavia a mladé býky určené plemenárskymi organizáciami,
3. všetky ošípané, ovce a kozy v chovoch, v ktorých sa kontroluje úžitkovosť; ďalej ošípané, ovce a kozy samičieho pohlavia, ktoré sa majú použiť na reprodukciu,
4. všetky kone v šľachtiteľských chovoch; v ostatných chovoch kobyly zapísané do plemenných kníh a ďalej kone v chovoch, v ktorých sa kontroluje úžitkovosť,
5. všetka hydina v chovoch, v ktorých sa kontroluje úžitkovosť;

b) u jednotlivých chovateľov

1. všetky plemenníky, pre ktoré plemenárska organizácia vydala osvedčenie na použitie v prirodzenej plemenitbe,
2. všetky kravy a jalovice, ktoré sa majú použiť na reprodukciu,
3. všetky ovce a kozy v chovoch, v ktorých sa kontroluje úžitkovosť; ďalej ovce a kozy zaradené do inseminácie.

(2) Hospodárske zvieratá uvedené v odseku 1 sa označujú spôsobom uvedeným v technických normách.18)

Chovy na zušľachťovanie plemien (k § 20 ods. 4 zákona)

§ 37

(1) Šľachtiteľské chovy uznávajú výberové (uznávacie) komisie z chovov hospodárskych zvierat, v ktorých väčšina zvierat na základe výsledkov kontroly úžitkovosti a kontroly dedičnosti úžitkových vlastností preukázala vynikajúcu úžitkovú a plemennú hodnotu. Návrhy na uznanie týchto chovov podávajú výberovým (uznávacím) komisiám plemenárske organizácie spolu s chovateľmi a pripájajú k nim vyjadrenie štátnej veterinárnej organizácie o zdravotnom stave chovu.

(2) Rozmnožovacie chovy uznávajú plemenárske organizácie z chovov hospodárskych zvierat, v ktorých väčšina zvierat na základe výsledkov kontroly úžitkovosti a kontroly dedičnosti úžitkových vlastností preukázala nadpriemernú úžitkovú a plemennú hodnotu; pritom tiež prihliadajú na vyjadrenie štátnej veterinárnej organizácie o zdravotnom stave chovu.

§ 38

(1) Chovatelia hospodárskych zvierat v šľachtiteľských chovoch sú povinní utvárať podmienky pre rozvoj zveľaďovacej činnosti v týchto chovoch a tým prispievať k zabezpečeniu kvalitného dedičného základu jednotlivých plemien a ďalej produkovať zdravé hospodárske zvieratá s vysokou úžitkovosťou a plemennou hodnotou.

(2) Chovatelia hospodárskych zvierat v rozmnožovacích chovoch sú povinní rozmnožovať plemenníky a plemennice jednotlivých plemien zušľachtených spravidla v šľachtiteľských chovoch.

§ 39

(1) Šľachtiteľské alebo rozmnožovacie chovy sa môžu zrušiť, ak v nich došlo k zhoršeniu úrovne v úžitkových vlastnostiach alebo k zhoršeniu zdravotného stavu.

(2) Návrhy na zrušenie šľachtiteľských chovov podávajú výberovým (uznávacím) komisiám plemenárske organizácie.

§ 40

Predaj a nákup hospodárskych zvierat (k § 21 zákona)

(1) Plemenníky a plemennice uvedené v štátnych technických normách¹⁹⁾ a športové kone²⁰⁾ sa predávajú a nakupujú spravidla na trhoch plemenných a chovných zvierat, prípadne v odchovniach plemenárskych organizácií alebo v stajniach chovateľov.

(2) Chovateľ upovedomí pred predajom plemenníka zo svojej stajne plemenársku organizáciu.

Záverečné ustanovenia

§ 41

Zrušujú sa:

1. Smernice Ministerstva poľnohospodárstva pre výber a zápis hovädzieho dobytku, ošípaných a oviec do plemenných kníh, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva v č. 6/1954 pod por. č. 23,
2. smernice Ministerstva poľnohospodárstva pre jednotné označenie hovädzieho dobytku tetovaním do ušnic, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva v č. 8/1954 pod por. č. 31,
3. pokyny Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva o organizácii zveľaďovacích opatrení v chove hovädzieho dobytku, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v čiaske 32 a 33/1958 pod por. č. 155,
4. pokyny Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva pre uznanie rozmnožovacích chovov hydiny a pre úžitkové kríženie sliepok, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v čiaske 32 a 33/1958 pod por. č. 156,
5. smernice Ministerstva poľnohospodárstva pre prvotné označenie teliec v plemenných chovoch, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva v čiaske 52/1959 pod por. č. 165,
6. smernice Ministerstva poľnohospodárstva pre bonitáciu plemenného hovädzieho dobytku, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva v čiaske 16/1960 pod por. č. 39,

7. smernice Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva pre výber a zápis hovädzieho dobytku do plemenných kníh, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v čiastke 37 a 38/1960 pod por. č. 93,
8. smernice Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva pre hodnotenie chovných kráv a jalovic na nákupných trhoch, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v čiastke 34 a 35/1962 pod por. č. 87. v znení smerníc uverejnených vo vestníku ministerstva v čiastke 29/1963 pod por. č. 67,
9. pokyny Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva pre úžitkové kríženie ošípaných, uverejnené vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v čiastke 52/1964 pod por. č. 132.

§ 42

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. októbrom 1974.

Minister:

Ing. Nágr CSc. v. r.

- 1) V odvetviach poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu smernice Ministerstva poľnohospodárstva a výživy ČSR z 1. júla 1972 č. 983/72-1 2 pre poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, uverejnené v osobitnej prílohe Vestníka Ministerstva poľnohospodárstva a výživy ČSR k čiaske 14/1972 pod por. č. 50.
- 2) Úprava Ministerstva poľnohospodárstva a výživy zo 7. júna 1968 č. VII/2-1927, ktorou sa vydávajú pravidlá o bezpečnosti práce pri chove zvierat, uverejnená v prílohe Vestníka Ministerstva poľnohospodárstva a výživy v čiaske 11/1968 pod por. č. 19 (registrovaná v čiaske 45/1968 Zb.).
- 3) ČSN 46 7111 Sperma býka,
ON 46 7112 Inseminace skotu.
- 4) ČSN 46 7109 Názvosloví z oboru inseminace hospodářských zvířat,
ON 48 7118 Inseminace prasat,
ON 48 7125 Inseminace koz.
- 5) Pozri vysvetlivku k § 7 písm. d) a písm. i); v odvetviach poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu úpravu Ministerstva poľnohospodárstva a výživy ČSR z 23. októbra 1969, ktorou sa vydávajú zoznamy prác a pracovísk zakázaných ženám, farchavým ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a mladistvým, uverejnenú vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva a výživy ČSR v čiaske 11/1969 pod por. č. 16.
- 6) Pozri vysvetlivku k § 7 písm. d) a písm. i).
- 7) ČSN 46 7100 Plemenárska názvosloví. Selekcce a plemenitba.
- 8) Oznámenie Kancelárie Českej národnej rady č. 111/1972 Zb.
- 9) ČSN 46 6113 Kontrola užítkovosti skotu,
ČSN 46 6107 Zkoušky dojitelnosti škou.
- 10) ČSN 46 6164 Kontrola užítkovosti a dědičnosti užítkových vlastností prasat.
- 11) ON 46 6320 Sportovní a jezdeckí koně.
- 12) ČSN 46 6310 Plemenní koně.
- 13) ČSN 46 6213 Kontrola užítkovosti ovcí.
- 14) ČSN 46 6233 Kontrola užítkovosti koz.
- 15) ČSN 46 6114 Kontrola dědičnosti mléčné užítkovosti skotu,
ČSN 46 6115 Kontrola dědičnosti dojitelnosti skotu,
ČSN 46 6164 Kontrola užítkovosti a dědičnosti užítkových vlastností prasat,
ČSN 46 6214 Kontrola dědičnosti ovcí.
- 16) ČSN 46 6110 Plemenný skot,
ČSN 46 6111 Chovný a užítkový skot,
ČSN 46 6150 Plemenná prasata,
ČSN 46 6155 Chovná a užítková prasata,
CSN 46 6310 Plemenní koně,
ČSN 46 6210 Plemenné ovce,
ČSN 48 6215 Chovné a užítkové ovce,
ČSN 46 6230 Plemenné kozy.
- 17) ON 46 6116 Podniková kontrola užítkových vlastností skotu,
ON 46 6165 Podniková kontrola užítkových vlastností prasat,
ON 46 6216 Podniková kontrola užítkových vlastností ovcí.
- 18) ČSN 46 6310 Plemenní koně,
ČSN 46 6210 Plemenné ovce,
ČSN 46 6230 Plemenné kozy,
ČSN 46 6410 Chovná drůbež. Kuřata, slepice, kohouti,
ČSN 46 6440 Chovná hydina. Morky,
ČSN 46 6510 Chovná drůbež. Husy,
ČSN 46 6540 Chovná drůbež. Kachny,
ON 46 6118 Označování skotu,
ON 46 6152 Označování prasat.

- 19) ČSN 46 6110 Plemenný skot.
ČSN 46 6150 Plemenná prasata,
ČSN 46 6310 Plemenní koně,
ČSN 46 6210 Plemenné ovce,
ČSN 46 6230 Plemenné kozy,
ČSN 46 6410 Chovná drůbež. Kuřata, slepice, kohouti,
CSN 46 6440 Chovná hydina. Morky,
ČSN 46 6510 Chovná drůbež. Husy.
ČSN 46 6540 Chová drůbež. Kachny.
ON 46 6320 Sportovní a jezdeckí koně.

